

Delårsrapport 1

Räddningstjänsten

Fastställt av regionstyrelsen

Framtagen av samhällsbyggnadsförvaltningen

Datum [Beslut/Publiceringsdatum]

Gäller 2024

Ärendenr RS 2024/1024

Version [1.0]

Delårsrapport 1

Innehåll

1 Sammanfattning	2
2 Händelser av väsentlig betydelse	2
3 Väsentliga personalförhållanden	3
3.1 Antal medarbetare	4
3.2 Faktisk arbetad tid.....	4
3.3 Sjukfrånvaro	5
4 Ekonomisk uppföljning	5
4.1 Periodens resultat	5
4.2 Nettokostnadsutveckling	6
4.3 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas.....	7
4.4 Årsprognos	8
4.5 Investeringar	9

1 Sammanfattning

Den omvärldsutveckling som sker idag innebär ett helt nytt fokus för räddningstjänsten och därmed rustas det för att säkerställa att kritiska verksamhetsprocesser kan genomföras oavsett omständighet. Arbetet sker i samverkan med bland annat enheten för beredskap och säkerhetsskydd vid Region Gotland och MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Räddningschefen har från och med första mars parallellt med sitt uppdrag vid räddningstjänsten tillträtt som tillförordnad chef för enheten för beredskap och säkerhetsskydd. Uppdraget sträcker sig till årsskiftet 2024/2025.

En släckbil har levererats till brandstationen i Kräklingbo och förväntas vara i bruk under april månad. Innan den kan tas i drift ska alla berörda fått utbildning och en genomgång av den utrustade släckbilen. Bilen har beställts enligt investeringsplanen.

Heltidsförstärkningen som under lång tid funnits i Slite började reduceras under mars månad. Fortsättningsvis bemannar RiB-anställda (räddningstjänstpersonal i beredskap) stationen i Slite hälften av tiden och övrig tid stöttar heltidsorganisationen från Visby med två medarbetare.

Räddningstjänstens har en fast personalreserv för att klara beredskapstäckning vid tillfällig frånvaro som exempelvis föräldraledigheter, sjukskrivningar och vård av barn utan att behöva beordra övertidsarbete. Den striktare tolkningen av EU:s arbetstidsdirektiv innebär en mindre flexibilitet vid tillfälliga schemaändringar vilket i sin tur leder till att reserven behöver utökas. Ett nytt schema för utryckningsstyrkan som uppfyller bestämmelserna om minsta dygnsvila i EU:s arbetsdirektiv har införts. En dispensansökan har skickats in och en dispens för arbetspass upp till 24 timmar under juni, juli och augusti har beviljats. Beslut om helgarbetspass under övriga månader är ännu inte klart.

Räddningstjänsten har lånat ut en resurs till enheten för Almedalsveckan i samband med planeringen av säkerheten inför Almedalsveckan 2024 och Region Gotlands värdskap.

Första kvartalet visar ett underskott med 1 287 tkr.

Prognosen för helåret visar en negativ avvikelse mot budget med 6 283 tkr. De främsta orsakerna till detta är personalkostnader för heltidsförstärkning i Slite, omförhandlat pensionsavtal och kompetensutveckling samt kostnadsökningar på varor och tjänster.

2 Händelser av väsentlig betydelse

Den omvärldsutvecklingen som sker idag har inneburit ett helt nytt fokus på civilt försvar. Utvecklingen medför att räddningstjänsten rustar för att säkerställa att kritiska verksamhetsprocesser kan genomföras oavsett omständighet. Arbetet sker i samverkan med enheten för beredskap och säkerhetsskydd och andra aktuella aktörer inom Region Gotland, privata aktörer på Gotland, länsstyrelsen samt MSB. Räddningschefen har från och med första mars parallellt med sitt uppdrag vid räddningstjänsten tillträtt som tillförordnad chef för enheten för beredskap och säkerhetsskydd vid regionstyrelseförvaltningen. Uppdraget sträcker sig till årsskiftet 2024/2025.

Hur och i vilken omfattning Sveriges inträde i Nato kommer att påverka räddningstjänsten är inte klart. Verksamheten fortsätter att stärka sin förmåga i händelse av höjd beredskap och kommer komplettera ytterligare när så behövs.

I januari infördes ett nytt schema för utryckningsstyrkan som uppfyller bestämmelserna om minsta dygnsvila i EU:s arbetsdirektiv. Redan nu påverkas räddningstjänsten av den minskade flexibiliteten som detta innebär, både vad gäller byte av arbetspass och schemaändringar. En

dispensansökan har skickats in och en dispens för arbetspass upp till 24 timmar under juni, juli och augusti har beviljats. Beslut om helgarbetspass under övriga månader är inte klart än.

Det senaste tillskottet i räddningstjänstens fordonspark har anlänt och driftsätts troligen under april månad. Fordonet är nästintill färdigutrustat och det som återstår är utbildning för personalen vid brandstationen i Kräklingbo. Räddningstjänstens fordon byts ut enligt investeringsplan.

Räddningstjänsten hanterade i februari ett stort larm om en gasläcka på en återvinningsstation i Visby. Gasläckan kom från en fyllnadstank med gasol på 37 kbm där en ventil var frysskadad. Räddningstjänsten spärrade av vägarna till området samt beslutade att flertalet närliggande boenden och verksamheter inom 50 meter skulle utrymmas. I samverkan med polis och experter vid MSB kunde ventilen bytas ut. Händelsen orsakade ingen miljöskada eller saneringsbehov.

Vid tillsyn av en stor publik anläggning i Visby uppmärksammade räddningstjänsten allvarliga brister vilket medförde ett föreläggande. Detta fick stor medial uppmärksamhet.

Almedalsveckan är en av Sveriges mest betydelsefulla politiska mötesplatser, där politiker, organisationer, näringsliv och allmänhet möts för att diskutera samhällsfrågor. I samband med planering av säkerhet under Almedalsveckan 2024 och Region Gotlands värdskap har räddningstjänsten lånat ut en resurs till regionstyrelseförvaltningen. Arbetet inför Almedalsveckan har organiserats med en styrgrupp och vid bildandet av denna har hänsyn tagits till utvärderingen av fjolårets arrangemang. Säkerhetsarbetet riktar sig främst mot samverkan mellan myndighet och personskydd, men även Region Gotlands ansvar för säkerhet och logistik i den offentliga miljön. Styrgruppen samverkar med andra myndigheter och arrangörer, framför allt med Polismyndigheten.

3 Väsentliga personalförhållanden

Som en del i att få en ekonomi i balans har det beslutats att den heltidspersonal som under lång tid bemannat Slite brandstation börjar reduceras med start i mars. Fortsättningsvis bemannar RiB-anställd personal stationen i Slite hälften av tiden och resterande tid stöttar heltidsorganisationen från Visby med två medarbetare. Detta ger möjlighet att rekrytera internt för arbetet med att förbereda hanteringen av RUHB (räddningstjänst under höjd beredskap).

På grund av det nya omvärldsläget erhåller räddningstjänsten under 2024 ekonomiskt stöd från MSB för att täcka kostnader för planering och utbildning under tre år. Detta förväntas därefter förlängas. Stödet finansierar två resurser som ska stödja och genomföra utbildningsinsatser för befintlig personal.

Som en del i organisationens kompetensutvecklingsplan har fyra medarbetare erbjudits att ingå i ett befälsutvecklingsprogram under cirka 1,5 år. I befälsutvecklingsprogrammet ingår MSB:s ledningskurs för styrkeledare samt Region Gotlands ledarutvecklingskurser.

De ändrade bestämmelserna om minsta dygnsvila i EU:s arbetstidsdirektiv innebär en omställning i uttryckningsstyrkans arbetsschema och personaltätheten behöver ökas för att upprätthålla dagens grundförmåga. Räddningstjänsten har därför erbjudit fyra månadsvikarier fast anställning.

Räddningstjänsten har två medarbetare som under våren gått i pension varav en fortsätter som timanställd. Dessa avgångar kommer inte att ersättas.

På grund av det skärpta arbetstidsdirektivet har efterfrågan på brandmän utbildade inom SMO (skydd mot olyckor) ökat i hela Sverige. Detta har lett till färre sökande till räddningstjänstens lediga tjänster. Rekryteringen av sommarpersonal har gått enligt plan.

3.1 Antal medarbetare

För att klara beredskapstäckning vid till exempel föräldraledighet, sjukskrivningar, vård av barn och tjänstledighet samt minska övertidsuttaget kommer räddningstjänstens personalreserv att behöva utökas. Räddningstjänsten har erbjudit fyra månadsvikarier fast anställning då det har internrekryterats från den operativa styrkan till tjänster som insatsledare. Det nya arbetstidsdirektivet från EU innebär en omställning i utryckningsstyrkans arbetsschema och personaltätheten behöver höjas för att upprätthålla dagens grundförmåga.

	Antal anställda feb 2024	Förändring mot feb 2023	Antal årsarbet enl anst avtal feb 2024	Förändring mot feb 2023
Alla anställningsformer	59	2	59	2
Tillsvidare	52	0	52	0
Tidsbegränsad	7	2	7	2

Antal anställda: Antal anställda personer. Antal årsarbetare enl. anställningsavtal: Summan av överenskommen sysselsättningsgrad uttryckt i årsarbetare.

3.2 Faktisk arbetad tid

De höga personalkostnaderna beror huvudsakligen på det nya schemat som ska följa EU:s direktiv gällande arbetstidsregler. Även det nya pensionsavtalet för räddningstjänsten medför högre personalkostnader som kommer att bestå över tid. Det innebär att pensionsskulden minskar centralt men att driftkostnaderna i verksamheten ökar. Mertiden för personalen har minskat under 2024 då möten schemaplaneras i den mån det möjligt.

Räddningstjänstens löner höjdes med ca 7,4 procent efter 2023 års lönerrevision. Personalkostnaderna har ökat med 10 procent under perioden januari-mars 2024 jämfört med samma period 2023.

	Heltidsarbetare jan -feb 2024	Heltidsarbetare jan - feb 2023	Förändring
23 Räddningstjänst	55.4	51.6	3.7
23000 Räddningstjänst		51.6	-51.6
23001 Räddningstjänst	55.4		55.4

Här visas faktisk arbetad tid (produktionstid) uttryckt i heltidsarbetare. Den tid en anställd är ledig/frånvarande (ej produktionstid) är borträknad. Tabellen presenteras med en decimal vilket innebär att viss avrundning sker.

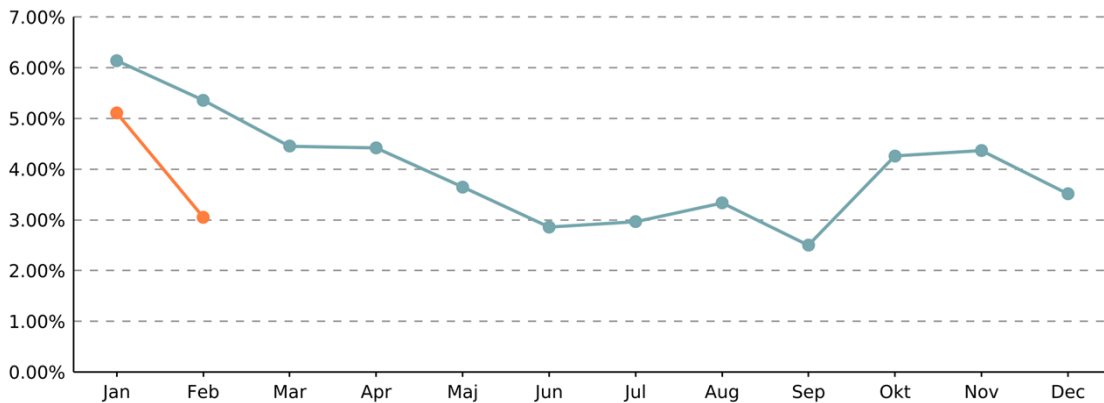
3.3 Sjukfrånvaro

Räddningstjänstens sjuktal har de första månaderna sjunkit något jämfört med 2023.

Den höga sjukfrånvaron för kvinnor beror på att det till antalet finns få kvinnor inom räddningstjänsten vilket betyder att mindre förändringar i sjukfrånvaro kan ge stora procentuella utslag. Sjukfrånvaron för januari-februari 2024 är i något högre jämfört med samma period 2019, alltså sista året innan pandemin.

	Sjuktal % jan - feb 2024	Sjuktal % jan - feb 2023	Förändring % enheter	Sjuktal % jan-feb 2019
Alla	4.11%	5,76%	-1.65	3,54%
Kvinna	10.53%	15,74%	-5.21	
Man	3.54%	4,88%	-1.34	3,70%

Sjuktal visar hur stor andel av den avtalade anställningstiden för perioden anställda varit frånvarande på grund av sjukdom. Sjuktal för 2019 har lagts till för jämförelse med sista året innan pandemin.

Här visas sjuktal månad för månad under 2024 (orange linje) samt sjuktal månad för månad under 2023 (blå linje).

4 Ekonomisk uppföljning

4.1 Periodens resultat

Första kvartalet 2024 visar ett underskott med 1 287 tkr.

Intäkterna är 610 tkr över budget vilket påverkar resultatet positivt och kostnaderna är 1 896 tkr över budgeterad nivå för perioden vilket har en negativ påverkan på resultatet.

Räddningstjänsten ansökte 2023 om bidrag till vattendykutbildningen, en del blev beviljat och bidraget inkom i slutet av januari 2024. Intäkter från anslutning av automatiska brandlarm fakturerades i slutet av mars. Intäkter på taxor och avgifter under januari till mars ligger under budget.

Personalkostnaderna är 574 tkr över budget vilket beror på att heltidsanställd personal har bemannat Slite brandstation till och med februari 2024. Även det nya pensionsavtalet för räddningstjänsten medför högre personalkostnader som kommer att bestå över tid. Det innebär att pensionsskulden minskar centralt men att driftkostnaderna i verksamheten ökar. Vidare är köp av tjänst den näst största posten och innehåller bland annat obligatoriska hälsoundersökningar för rök- och vattendykare och tjänster från Storstockholms brandförsvaret.

Intern resursfördelning är inte budgeterad men ingår i sin helhet i prognosen.

Kontostruktur	Budget jan - mar 2024	Utfall jan - mar 2024	Avvikelse jan - mar 2024	Utfall jan- mar 2023
Resultat	-16 820	-18 106	-1 287	-16 556
INTÄKTER	896	1 506	610	1 126
Taxor och Avgifter	279	97	-182	89
Bidrag	81	421	339	140
Försäljning vara/tjänst	430	829	399	714
Intern resursfördelning		170	170	183
Övriga intäkter	106	-11	-117	
KOSTNADER	-17 716	-19 612	-1 896	-17 681
Personal	-13 608	-14 182	-574	-12 885
Köp av tjänst	-294	-743	-449	-553
Köp huvudverksamhet	-325		325	-324
Förbrukn. mtrl	-310	-610	-300	-423
Lokaler	-1 095	-1 188	-93	-1 063
Avskrivn. internränta	-1 316	-1 263	53	-1 076
Intern resursfördelning		-681	-681	-625
Övriga kostnader	-768	-945	-176	-733

I tabellen visas intäkter och kostnader för perioden, både budgeterade och redovisade samt budgetavvikelsen i tkr. I sista kolumnen finns även fjolårets redovisade intäkter och kostnader för perioden.

4.2 Nettokostnadsutveckling

Nettokostnadsutvecklingen för årets två första månader är 9 procent högre jämfört med samma period 2023.

Intäkterna på total nivå är 34 procent högre under samma period 2023. Räddningstjänsten ansökte 2023 om bidrag till vattendykutbildningen, en del blev beviljat och bidraget inkom i slutet av januari 2024 vilket är orsaken till den stora förändringen inom posten bidrag.

Kostnaderna är 11 procent högre än året innan i samma period 2023. Den enskilt största posten, köp av tjänst, är 34 procent högre då den årliga hälsoundersökningen för rök- och vattendykare ha genomförts i början av året samt kostnader till Storstockholms brandförsvaret för larm och ledning. Kostnader till Storstockholms brandförsvaret är under 2024 bokförda under posten köp av tjänst och inte som under 2023 köp av huvudverksamhet.

Kontostruktur	Utfall jan - mar 2024	Utfall jan- mar 2023	Förändring	Förändring %
Resultat	-18 106	-16 556	-1 550	9%
INTÄKTER	1 506	1 126	380	34%
Taxor och Avgifter	97	89	8	9%
Bidrag	421	140	281	201%
Försäljning vara/tjänst	829	714	115	16%
Intern resursfördelning	170	183	-13	-7%
Övriga intäkter	-11		-11	
KOSTNADER	-19 612	-17 681	-1 931	11%
Personal	-14 182	-12 885	-1 297	10%
Köp av tjänst	-743	-553	-190	34%
Köp huvudverksamhet		-324	324	-100%
Förbrukn. mtrl	-610	-423	-187	44%
Lokaler	-1 188	-1 063	-126	12%
Avskrivn. internränta	-1 263	-1 076	-187	17%
Intern resursfördelning	-681	-625	-56	9%
Övriga kostnader	-945	-733	-211	29%

I tabellen redovisas periodens faktiska intäkter och kostnader för innevarande år och föregående år i tkr. I kolumn tre och fyra visas förändringen mellan åren i tkr respektive procent.

4.3 Åtgärder för att beslutad budget inte ska överskridas

Som en del i att få en ekonomi i balans har det beslutats att den heltidspersonal som under lång tid bemannat Slite brandstation ska börja reduceras med start i mars. Fortsättningsvis bemannar RiB-anställd personal stationen i Slite hälften av tiden och resterande tid stöttar heltidsorganisationen från Visby med två medarbetare. Detta ger möjlighet att rekrytera internt för arbetet med att förbereda hanteringen av räddningstjänst under höjd beredskap (RUHB).

På grund av det nya omvärldsläget har det gjorts en överenskommelse med MSB om två finansierade resurser. En planeringsresurs och en utbildningsresurs som under tre år ska stödja och genomföra utbildningsinsatser för befintlig personal. Detta förväntas förlängas.

Räddningstjänsten har två medarbetare som under våren gått i pension varav en kvarstår som timanställd. Dessa naturliga avgångar kommer inte att ersättas.

Räddningstjänstens handlingsprogram anger organisationens normala bemanning och förmåga. Om det finns ett bedömt behov av ändringar i den till exempel vid större event eller ansträngd personalsituation kan räddningschefen besluta om en ökning eller minskning av denna. Sådana beslut ska avrapporteras till regionstyrelsen. Räddningstjänsten arbetar med att sänka inköpskostnaderna för att komma inom budget. Alla inköp ska värderas noga.

4.4 Årsprognos

Prognosen för helåret är en negativ avvikelse mot budget med 6 283 tkr. Förutsättningarna för att göra en säker prognos försvåras av fler orsaker till exempel nytt pensionsavtal för personal som övervägande arbetar i utryckningsstyrka, inträdet i Nato, tolkningen av dygnsvila i EU:s arbetstidsdirektiv och ökade kostnader för material och drivmedel.

Prognosen för intäkter har sänkts marginellt från budgeterad nivå. Personalkostnader är den enskilt största posten som påverkar prognosen negativt. Förutom nytt pensionsavtal, som ger ökade lönekostnader samtidigt som pensionsskulden sjunker centralt, påverkas resultatet av att heltidspersonal delvis bemannar Slite brandstation. Den heltidspersonal som under lång tid bemannat Slite brandstation börjar reduceras med start i mars. Fortsättningsvis bemannar RiB-anställd personal stationen i Slite hälften av tiden och resterande tid stöttar heltidsorganisationen från Visby med två medarbetare.

Även prognosen för posten övriga kostnader överstiger budget. Där återfinns bland annat löpande driftskostnader, kostnader för hälsoundersökningar, utbildning för brandmän och befäl samt driftkostnader för räddningstjänstens specifika datasystem Daedalos.

Intern resursfördelningen är inte budgeterad men ingår i sin helhet i prognosen.

Kontostruktur	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse	Utfall 2023
Resultat	-66 972	-73 255	-6 283	-73 535
INTÄKTER	3 585	3 466	-119	4 468
Taxor och Avgifter	1 115	390	-725	824
Bidrag	325	1 320	995	654
Försäljning vara/tjänst	1 720	1 281	-439	1 904
Intern resursfördelning		200	200	808
Övriga intäkter	425	275	-150	278
KOSTNADER	-70 557	-76 721	-6 164	-78 003
Personal	-54 011	-56 824	-2 813	-56 278
Köp av tjänst	-1 175	-1 158	17	-2 554
Köp huvudverksamhet	-1 300	-1 350	-50	-1 054
Förbrukn. mtrl	-1 240	-1 329	-89	-1 885
Lokaler	-4 380	-4 582	-203	-4 364
Avskrivn. internränta	-5 378	-5 447	-69	-4 410
Intern resursfördelning		-2 725	-2 725	-2 500
Övriga kostnader	-3 073	-3 305	-232	-4 957

Tabellen visar årsbudget och aktuell årsprognos för utfallet samt budgetavvikelse. I sista kolumnen finns föregående års redovisade intäkter och kostnader.

4.5 Investeringar

En släckbil har levererats till brandstationen i Kräklingbo och den förväntas vara i bruk under april månad. Innan den kan tas i bruk behöver alla berörda fått utbildning och en genomgång av den utrustade släckbilen. Bilen har beställts enligt investeringsplanen.

Övningsplatsen där räddningstjänsten kan öva på ett miljövänligt sätt är under färdigställande. Arbetet med att färdigställa platsen har pågått i tre år och är ett samarbete med Wisbygymnasiets bygg- och anläggningsprogram. Tidplanen har anpassats efter elevernas utbildningstakt men även förskjutits på grund av pandemin.

Projektstruktur	Budget 2024	Utfall 2024 jan- mar	Avvikelse budget 2024	Aktuell prognos 2024
Investeringsprojekt	-10 774	-3 239	7 535	-10 800
12047 Cykelplan Visby		0	0	
23501 Brandutrustning	-1 000		1 000	-900
23504 Andningsskydd		-3	-3	
23520 Inköp av fordon	-6 600	-3 018	3 582	-6 600
23530 Övningsplatsen	-174	-219	-45	-300
23550 Lokalanpassning RT	-3 000		3 000	-3 000